

SLOVENSKI NAROD.

Inzertati: do 9 petih vrtst 1 D, od 10—15 petih vrtst 1 D 50 p, večji inzertati

petih vrtst 2 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici petih vrtst 3 D;

poreke, zaroke velikost 15 vrtst 30 D; ženitne ponudbe besedil 75 p.

Počustje se pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzertat davek posebej.

Vprašanjem glede inzertatorov naj se priloži znakma za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafeva ulica Št. 5, pristilčno. — Telefon Št. 304.

Angleška sodba v Jugoslaviji.

Angleška revija Review of Reviews prinaša v letosnjem januarski številki dva članka o naši kraljevini, katera prinašamo v celoti, da citatevji vidijo, kako se zunaj v svetu sodi po, pa tudi, kakšno propagando razvijajo gotovi krogi v inozemstvu.

Prvi članek govori splošno o novih razmerah, ki so nastale po polomu avstro-ogrsko monarhije v Evropi. Spisal ga je M. W. Fodor. O novo nastalih državah pravi:

»Nezaupanje vlada med temi narodi. Bolgarski ministrski predsednik Stambulinski je vstrajno na delu za personalno unijo med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki bo, za slučaj da se posreči, združila dve stoljetni sovražnici. Jugoslavija misli in ne vemče ima prav ali ne, da je Horthyjeva vlada na Madjarskem na potu sporazuma. Sicer pa Srbi gotovo prečenjujejo velikost madjarske armade, kar tudi iridentistično nevarnost. Nasprotno pa Madjari prečenjujejo gibanje raznih plemen v Jugoslaviji, posebno Hrvatov, in misijo, da je proces razkrojitev v kraljevini SHS bolj razvit, kakor je v resnici. Jugoslovanski politiki menijo po pravici, ali pa tudi ne, kakor vsi liberalci v Srednji Evropi, da sedanji britanski zastopnik v Budapešti podpira vladni teroristični sistem in da je pod Horthyjevo zaslomo.

Iz ekonomskega vidika pa še obstajajo stare zaprake. Preriniti se skozi carinarne češkoslovaške, madjarske, romunske in jugoslovenske meje, je naravnost trpinčenje. Jugoslavija izkušuje tuje trgovcev in ne pusti avstrijskim potnikom dostopa v deželo. Čudne določbe ovirajo promet in trgovino na romunski meji.

Jugoslavija stoji ekonomsko slabu. Zetev je bila slaba. Izdatki za zelo veliko armado so vplivali na vrednost denarja, ki se slabša od dne do dne. To pa obratno vpliva na cene, ki so postale nevzdržne za srednje sloje. Vlada je še vedno odločno za to, da mora Nemščja plačati reparacijo, nakazano Srbiji. Davki so ogromni in popolnoma uničujejo trgovino. Razven carine je treba plačati dva odstotka davka na vsako blago, ki je uvoženo iz inozemstva.

Rumunija, ki je sicer bogata država, uničuje trgovino s svojo nepopisno korupcijo in podkupljivostjo.«

Razven tega članka prinaša ista revija še drugega z naslovom »Notranje težkoče v Jugoslaviji«, ki pravi:

V svojem pregledu politične situacije v Jugoslaviji daje dobro znani balkanski izvedenec in Nieve Rotterdamsche Courant zanimivo poročilo o hrvatski kmetski stranki. Razven te stranke, pravi pisec, obstaja opozicija v jugoslovenski kraljevini iz neodvisnih (dr. Trumbić), srbskih radikalnih dissidentov (Protič in Ivančić), ki so dosedaj najverjetnejši nasledniki g. Pašića, in dela bosanskih muslimanov. Program te skupine obsega enoglavno točko: revizija ustave, da se s tem konča nadvlada Srbov v kraljevini.

Republikanska kmetска stranka ima nad 3000 podružnic in nad milijon aktivnih članov. Duša te stranke je dr. Radić. Rojen je v Zagrebu, kjer je tudi študiral in postal doktor prava. Nato je študiral sociologijo v Pragi in politične vede v Parizu. On je izborni govornik v šestih jezikih v hrvaškem, francoskem, nemškem, ruskom, italijskem in češkem. Spisal je mnogo brošur in izdaja »Slobodni Dom«. Njegov vpliv na pristač je ogroman. Ko so ga srbske oblasti arretale z nalogom, da ga prenadležijo v Beograd, so iztrgali 40 kilometrov železniške proge v eni noči.

Glavna točka tega programa je ustanovitev neutralne Hrvatske Republike. Ta nova neodvisna država hoče ostati zvezana z Jugoslavijo, a imeti svojo neodvisnost predvsem v urejevanju zunanjih zadev. Dr. Radić ima prijatelje v ostalih delih kraljevine.

Dolže ga, da je monarchist in prijatelj Habsburgovcev. Cotočo je, da je stal s svojimi kmeti skozi deset let zvesto na strani podonavsko monarhije. Še vedno obžaluje, da je avstro-ogrsko cesarstvo izginilo, kjer je hotel, da postanejo Slovani tretji in enakovredni člen. Brani se iti v Beograd in prisostvovati delovanju skupščine, dokler vse srbski uradniki in čete ne zavuste Hrvatke. Zahteva, da se jugoslovenska enotna država umakne jugoslovenski zvezni državi, kateri hoče priključiti tudi Bolgarijo in Makedonijo.

Hrvatski izseljeni v Ameriki pa dajejo denarni sredstva za propagando.«

Kako so poginili Romanoviči.
(Konec.)

v JEKATERINBURGU.

Car in carica s caričino in tremi spremljevalci so pod vodstvom komisarja Jakovleva torej potovali iz Tobolska v Moskvo.

A že pred Jekaterinburgom so občitali. Jakovlev je zvedel, da je namerava jekaterinburški sovet vlad ustaviti ter carja internirati v svojem mestu. Premenil je torej takoj smer potovanja ter krenil na Celjabinsk - Omsk - Ufa. Pred Omskom pa je zvedel, da je omaki sovjeta domenjen z jekaterinburškim ter da hoče vlad na kolodvoru zadržati. Zaman je Jakovlev skušal kakorkoli do speti v Moskvo ter se je s Hughesovim aparatom zvezal z vladom, preoseč jo svesta, kaj ima storiti. Projel je ukaz, naj potuje v Jekaterinburg in tam carja z obiteljo internira.

Dospeli so tja 29. aprila 1918. In nastali so za ujutriki zli časi. Odkašana jim je bila hiša odličnega meščana, občinskega in političnega činitelja, inženjerja Nik. Nik. Ipatjeva. Hiša stoji na višini, skoraj na samotu ter ima lep razgled na okolico. Njena straha je bila za strojne puške kakor nalači narejena.

Car je stanoval s carico v vogalni sobi, kateri so boljševiki dali okna za-

mrežiti. Dr. Botkin, Dolgorukij in Cemadurov so spali v drugi izbi in spali na tleh. Kmalu so pripeljali iz Tobolska še carjeviča, 3 hčere in ostale člane spremstva. Alekseja so dali v sobo staršev, da je lahko z njimi ležal na postelji. Hčere so stanovale v sosednji sobi, a spale na tleh. Le Čemadurov je pospol svoji plašč, da so ležale na njem. »Frkulina Demidova je stanovala v tretjem nadstropju, ena izmed ostalih sob pa je bila skupna jedilnica. Obedi so obetovali le iz dveh jedi, ki jih je pošiljal spočetka sovjetske kuhinje, kasneje pa jih je smel pripravljati carski kuhar Hartinov.

Ipatjeva hiša je bila obdana z visoko ograjo. Boljševiki pa so dali okoli to greja postaviti že eno. Spočetka se je skozi okno carjevo sobo videl stolp cerkev; cerkev je neprestano gledala tja in molila. Niti tega ji boljševiki niso dolgo privoščili in so zgradili pred oknom tako visoko ograjo, da se ni videlo sploh nikam več.

Dnevni izprehodi so smeli trajati le po eno uro na ograjenem vrtu.

Car carjevič ni mogel hoditi, ga je nosil car na svojih rokah.

Carica pa je boljševska »milost« dosledno ponosno odklanjala. Kato tudi na izprehode ni hodila.

Kako so Madjari in Lotiši stražili.

Straža, ki je stražila carsko obitelj, je obstajala iz 82 Rusov in povojeval jih je komisar delavec Avdejev. Ta

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafeva ulica Št. 5, L. nadstropje

Telefon Št. 34.

Dopise sprejema in podpisane in zadostno frankovane.

Rekuperis se na vraca.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadno dni 75 par, nedelje 1 D

v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1·25 D

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

	celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—	
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—	
1	10—	1	18—	

Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvi naročnino vedno po zakoni.

Na amo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

K tem člankom pripomnimo samo slednje:

Skoraj vse, kar piše inozemsko časopisje o naši državi, je samo podčrtavanje najtemnejših strani naše notranje in zunanje politike in naše uprave. Gotovi elementi skrbže za to, da eden takih člankov sledi drugemu, danes v kakem francoskem dnevniku, jutri v kaki angleški reviji, pojutiščenjem v amerikanskem ali inozemskem tehniku; o italijskem, madjarskem, avstrijskem in

nemškem časopisu sploh ne govorim, ker bi bilo škoda besede. Zalibog na naša vlada to vse dosledno ignorira in se ji še do danes ni zdelo vredno ustanoviti propagandnega urada za inozemstvo, ki naj bi ne samo paraliziral tako pisarenje in tudi aktivno in sistematično bavil z razširjanjem resničnih dobrih notic in člankov o naši državi.

P. V. B.

Univ. prof. dr. Metod Dolenc.

Roko stoji pri nas vprašanje preosnovne porote?

I. Udeležba lajikov, t. j. neučenih sodnikov pri kazenskem pravosodstvu je problem, ki mora splošno zanimali. Druge ustave so smatralo udeležbo lajikov pri kazenskem pravosodstvu za tako važno načelo, da so ga sprejeli v ustavna določila. Tudi srbska ustava je imela tako določilo. Protičev in Smoldakin načrt sta ga takisto predlagala. Vesničev načrt pa ga je izpustil. A Vidovdanska ustava molči o tem vprašanju. Le posredno, iz razprav v naših skupščinah o kaznivih dejanjih, storjenih s tiskom, smo izvedeli, da so poslanci hoteli izbegniti glede tiskovih deliktov judikature porote. Nočem razpravljati o tem, ampak povdrami najtu le to, da je celo vprašanje o udeležbi lajikov pri pravosodju po Vidovdanski ustavi degradirano od lex fundamentalis na lex simplex, dočim je bil n. pr. zv. kancelarparagraf promoviran od lex simplex na lex fundamentalis, in to prvič, kar svet stoji! Kač čudno je to, povzemanje in ponizevanje, pa za danes zadostuj le konstatacija, da čaka porotniško vprašanje svoje rešitev rednim zakonitom potom, ko se bo napravil edinstveni kazensko pravni red. Za molčati pa ne morem, da vejo dokaj ostra sara od srbskih juristov zoper inštutut porote kot tek, kakor ga imajo v bistvu enakega — Slovenija, Dalmacija, Vojvodina in — v manjšem obsegu tudi Hrvaska in Slavonija. Še v januarju 1921 je bila lepa večina v zakonodajnem odboru Ministerstva Pravde za poroto, ali tista večina se je do konca leta 1921 vedno boli odrekla v prav smo ostali skoraj samo še prečani zagovorniki porote. Seveda pa tudi prečani prav krepko zahtevalo zahtevno po reformah porote in koncem I. 1921 se je v Beogradu izbral ožji odbor trolice članov, (med njimi pisec teh vrstic), ki naj izdelala nov moderen projekt zakona o poroti, in sicer čisto samostalen, izven kazenskopravne redne stote načrt. Da inštutut porote ni bil unesen v projekt za edinstveni kazenskopravni postopnik, zato je govorila predvsem presumpitvena labilitas usode porotniškega vprašanja. Ako

se najde večina v naši skupščini za porotniško postopanje brez porote, ali pa (kar se mi zdi verjetnejše), da pride do delnega uveljavljanja porote po pokrajnah (okrugih) tako, da ostane ali nastane tam, kjer je naš rod sam želi obdržati ali dobiti, — bo pa lažje operirati, ako obstoji za poroto poseben zakon. Mimo tega pa imamo tudi že prejedvic v hrvaški zakonodaji ustvarjen, ki ima posebni porotni zakon. (O posebnem porotnem zakonu za bivšo kraljevino Srbijo ne govorim, ker tista porota ni porota, ampak veča (Schöffengericht).)

Mislim, da bi bila potrebna preosnova porote največ juristov odvrača od prijaznega stališča napram poroti; da, uverjen sem, da morskičari politik — pa bodisi te ali one barve — samo radi tega neče biti dušo in telom za poroto, ker mu lebdi pred očmi bavbar v renci skandalozne judikature porote v tiskovnih pravah radi žaljenja časti. Da se v tem pogledu vstvari poroti prijaznejše ozrajejo v slovenski javnosti na eni strani, po drugi strani pa tudi, da se dà praktičenim juristom podlagi za kritiko smernic reforme porote, za to si dovolujem očrtati glavne predlage gori omenjenega ožigke odbora glede moderniziranja porote.

II. Po današnjih pri nas veljavljih predpisih je porota v renci dokaj okoren aparat. Demokratični duh zahteva, da ne smemo utesnjevati pritegnitev vseh vsakokratne slojev naroda k poroti.

Drugod, n. pr. izraza leta 1920 v Avstriji, republiki, se ključajo tudi ženske za porotnice. Če je to za naše razmere doslej tudi že malo primorilivo (— kolikor jaz vidim, si naše ženske takega posla same ne željim —), je vendar jasno, da od višina imovine ali davkov udeležja možnih državljanov na poroti ne sme biti zavisna. Na sicer veči slojevi naj se udeležujejo ljudskega sodništva, vendar ob vseh slojev tistih pravnih, ki imajo največ ugleda, iskusstev, razboritosti in nezavisnosti: Ti naj bodo predstavniki naroda! Da se to lažje sorodove, za to zniža projekt

III. Po današnjih pri nas veljavljih predpisih je odstranil porotnikom na krovu razloži porotnikom, na kaj jih bo pri razpravi poskušal očitati. Po tem, ko se jim stavijo vprašanja, pa tudi ne pride resnemu predstnikom, ampak zgolj nekakšen exposé, t. j. določila materialnega in procesnega prava, tehnični karaci se podajo in pa pojasnijo.

Vprašanje, katero delikte naj sodi porotna sodišča, je eno izmed najtežjih. Izkustvo je pa podkazalo resnino francoske rečenice: »En matière politique, le jury est une loterie; za to pro-

duje priporočil predstavnik sodnika predsednikov sode. Deležni predstavniki naj se izpolnijo: On naj se dà še le ob koncu dokaznega postopanja rezuméja (t. j. kratka objektivna posnetka vseh podatkov porotna razprava), ampak še takoj po predstavu obtožnice naj v prostem govoru razloži porotnikom, na kaj jih bo pri razpravi poskušal očitati. Po tem, ko se jim stavijo vprašanja, pa tudi ne pride resnemu predstnikom, ampak zgolj nekakšen exposé, t. j. določila materijalnega in procesnega prava, tehnični karaci se podajo in pa pojasnijo.

jelek odkazuje porotnim sodiščem ona kaznivih dejanj, katere može iz naroča kot tipično antisocijalne pojave svojega občetja najbolj poznao in najboljšo ocenjujo; to so: ubijstva (umor, uboj), zaščit, tativna (nasilna, v večjem obsegu), razbojništvo, goljufivi bankerot. Odkazuje jim pa tudi uradne delikte, kar bi bilo na kvar ugledu države, ako ne bi hotela že v kali udušiti možnih sumnjenih, češ da prikriva grehe svojih uradnikov.

Stavljanje vprašanj na porotniške ostane, kakor doslej, navzdev raznim drugod uvedenim novotvartijam; le to se predlaga, da bodo tudi porotnikom dovoljeno predlagati vprašanja. O predlogu pa sklepa trojica učenih sodnikov.

Glede posvetovanju porotnikov o vprašanjih se je v zadnjem času uvedlo pri Italijanih (1913), da se vrši posvetovanje ob paviljnem prisostvovanju otožnika in branilca, na Madžarskem (1914) pa, da predsednik vodi posvetovanje porotnikov. Niti prve, niti druge reforme so načr projekt ne poprime. Inteligenca prveka porotnikov bodi dovoljna garancija, da bo posvetovanje pravilno vodil; skrbeti je pač za inteligenčnost porotnikov sploh. Razen tega leži baš v bistvu porotniške institucije, da naj sodičično nezavisno od vplivov juristov. Pač pa projekt uvaja tudi drugodi že uvedeno novost v pogledu o določitvi kazni: Da se dā porotnikom prilike, povedati sodnikom svoje mišljene o storilčevi krividi; da ne bo več bojažen porotnikov, da bi utegnili sodniki pretrdi kazen vplivala na pravorek o krividi, — za to naj sodelujejo porotniki tudi pri posvetovanju in glasovanju glede kazni. Dvojica od porotnikov samih izbranih delegatov se strne s trojico učenih sodnikov v eno sat, ki dolazi kazen.

Neka nova leži tudi v tej določbi projekta, da naj se dā sodnikom pravico, da smejo pravorek porotnikov, ki se jimi zdi pomoten, uradno razveljaviti in sicer enoglasno, ako gre za razveljavitev na kvar otoženca, a že z večino glasov, ako gre razveljavitev otoženca v prid. Obenem naj imajo ti sodniki v takih slučajih pravico, predlagati pri kasacijskem sodišču, delegiranje kakšnega drugega porotnika.

III. Podal sem ni predlaganih reform, ki jih štejem med najvažnejše. Ni, da bi se spuščal v podrobnosti, niti ni na mestu daločitev utemeljevanja. Upam, da sem reformne probleme tako predložil, da podana slika more tvoriti podlega za diskusijo in kritiko. Zavedam se popolnoma, da nudi malodane vsaka grana predlaganih preosnov dovolj spornih točk; i meni ni vse popolnoma po godu, kar stoji v projektu. Veselilo mi me, ako bi načini praktični juristi, politiki, sploh vse, ki se stvar zanimajo, izrazili svoje mišljene o odsekovih predlogov. Društvo »Pravni« naj sklice sopot enkrat svoja člane in pa tudi vse druge, ki se za stvar zanimajo, na češkiški sestanek, kjer bom mogel ustavo podati pobližjo utemeljevanje predlogov, oziroma tudi svoje pomislike. Sicer pa sem mišljeno, da bi bilo puplicistično razpravljanje problemov okoli porotnega vprašanja zelo koristno delo. Naj na Slovenske najdejo zakonodavci dobro pripravljene, ko pride na dnevni red ujedinjenje kazensko-pravnih zakonov!

RAPALLSKA POGODBA.

— Beograd, 4. aprila. (Izv.) Ministrski komite za zunanje zadeve, obstoječ iz ministrov g. Pašića, dr. Kraljevića, dr. Ninčića, dr. Krstelja in Vilovića, je imel včeraj ob 11. do 12. sestanek, na katerem je obširno razpravljalo o vprašanju končne izvršitve rapallske pogodbe. Razgovor je bil tudi o sestanku jugoslovenske genovske delegacije z italijansko vlado v Rapalu pred pričetkom genovske konference.

— Pariz, 4. aprila. (Izv.) Kakor javlja »Petit Journal«, je Italijanski poslanik grof Sforza odpotoval v Rim, da razpravlja z zunanjim ministrom Schanzeriem razna politična in druga vprašanja, zadevajoč genovsko konferenco, kakor tudi daleč vprašanje Reke in vprašanje ureditve medsebotnih odnosa z Jugoslavijo, pred vsem vprašanje rapallske pogodbe.

botno ječita, sta bila usmrčena z bakenetom.

Madžarski in češki junaki so si takoj nato razdelili plen: postali so v sistem hipu milijonarji. Potem so trupla naložili na avtomobil, jih odprali dveč versi za mesto, zmetali vse na kup, jih polivali z bencinom ter jih zažgali. A vzhod vsemu se trupla niso upredili. Treba jih je bilo znova in znova polivati z bencinom in znova zažigati, dokler končno vendar niso zgorela docela.

Komisija, ki jo je odposeljal sovet, je našla na gorišču le še pohtoven uhan ečirčin in prstan in red carjev...

Ne dolgo po tem so poginili na isti način še Čemadurov, Dolgorukij in Tatičev, ki so bili živi viri našega informatorja.

L. 1913. je prišla deputacija ruskih bojarjev v samostan Ipatjevskij povedat Mihailu Feodoroviču Romanovu, da je izvoljen za carja vseh pravoslavnih Rusov.

L. 1918. je v viši Ipatjevski izdihnil svojo dušo zadnji ruski car in sedanji Romanovec.

Tako se je začela in zaključila historija vladarskega rodu Romanovov z imenom Ipatjevskega.

Gospodarstvo.

ALI JE USTANOVITEV BORZE V LJUBLJANI POTREBNA.

Pod tem naslovom smo čitali v »Slovenskem Narodu« od dne 30. t. m. interesantno malo disertacijo. Vsekakor smo pisac g. A. T. hvalježni za podane nove ideje, kolik udejstvitev bi bilo v svetu z ustanovitvijo borze vsekakor pozdraviti. — Piscem ventilira otvoritev nekega deviznega clearinga pri Narodu banki — in ta naj bi nadomestil borzo.

Pri tej priliki bodi dovoljeno približati nekaj občnih misli o instituciji borze.

Borzo je z Ljubljano in z sirske kroge lavnosti v Sloveniji splošno aliquid novč — nekaj novega. Zato je naravnno, da se gotovo najde eden ali drugi, ki bi borzo sodil o tej novi napravi in lo moril skeptično. Ideja institucije borze je kakor pri vseh javnih institucijah: Javni blagor. Je obča gospodarska naprava z zvišenimi enklami, katerih niti eden ne smeri na, zasebno korist. To bodi v prvi vrsti podprtjeno.

Definirati polem borze mi ne bo uspelo, ker to tudi najboljšim ekonomskim strokovnjakom in učenjakom davne preteklosti in sedanosti to ni uspelo. Samo na kratko naj razvijem par kriterijev borze, ki pomenu v praksi zgradbo, kjer se vrše borzni posli. Borzo je kraj, kjer se ob gotovem času shajajo trgovci vseh panog, posredovalci in druge osebe, ki imajo dostop v borzne prostore, da se godovore o trgovskih poslih, nudijo in kupujejo blago, sklepajo po danih pogodbah in načinih (usancih) pogodbe in kupljejo med seboj v blagu in vrednotah. Ponudba in po vpraševanju se tu srečuje in po starih ekonomsko-političnih načelih regulirata ceno blaga in vrednot, ki se trguje na borzi. Značilno je, da stalni čas trgovanja in stalni kraj, kjer se vrši trgovanje, favorizirata borzne kupcije in omogočujejo promet. Statut vsake borze ima za svoj glavni smotter olajševanje trgovine. S tem, da se na borzi za ponujeno robu najde na lahek način odjemalce, vrši borza načinljivo nalogu. Znano je vsakemu trgovcu in znanu bi moral biti vsakemu bančnemu uradniku, da je — kar priznavajo najznamenitejši strokovnjaki — borza srce celega gospodarskega organizma, da je ona zrcalo, ki se zrcali ves ekonomski in gospodarski položaj naroda in njega trgovine.

Borzo je posebno pripravljena za kupilo z malim kapitalom v blagu in vrednotah, ki sicer niso lahko dostopne širšim krogom. Kot tržišče mobilnih kapitalov je privlačna sila vseh slojev podjetnikov, trgovcev kot industrijev in to ne le domačim, temveč tudi tujcem, ki imajo dokaj interesa posebno za naše produkte. Borza je torej institucija, ki se tiče najvažnejših interesov domačih proizvodij in podjetnosti konsuma in zadostitve vseh povpraševanih po robu in vrednotah. Zato jo treba to institucijo z narodno-gospodarskega stališča oceniti in ne s stališča lukrativnega podjetja, kar ni nikjer na svetu!

Kakor je obče znano se trgovina v Ljubljani širi od dneva do dneva. — Uže lega Ljubljana govorji za ozko trgovske zveze z Italijo, Avstrijo, Švicero, Nemčijo in Češkoslovaško. Znano je, da se v tem pogledu Ljubljana širi in napreduje, dočim Zagreb, ki dela mnogo preko Ljubljane, nadzira. Za lesno trgovino posebej ni nikjer notacije cen. Tuji trgovci, ki v velikem številu prihajajo v našo kraje, nas radi tegi težko oškodujejo in marsikati trgovcev, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti pridobiti si nazaj potrebne množine deviz v kredit, bi z ustanovitvijo lastne borze polnoma odpadli, z njim pa tudi provizije, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti pridobiti si nazaj potrebne množine deviz v kredit, bi z ustanovitvijo lastne borze polnoma odpadli, z njim pa tudi provizije, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti pridobiti si nazaj potrebne množine deviz v kredit, bi z ustanovitvijo lastne borze polnoma odpadli, z njim pa tudi provizije, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti pridobiti si nazaj potrebne množine deviz v kredit, bi z ustanovitvijo lastne borze polnoma odpadli, z njim pa tudi provizije, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti pridobiti si nazaj potrebne množine deviz v kredit, bi z ustanovitvijo lastne borze polnoma odpadli, z njim pa tudi provizije, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti pridobiti si nazaj potrebne množine deviz v kredit, bi z ustanovitvijo lastne borze polnoma odpadli, z njim pa tudi provizije, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti pridobiti si nazaj potrebne množine deviz v kredit, bi z ustanovitvijo lastne borze polnoma odpadli, z njim pa tudi provizije, ki ne more radi ponujanja borze za blago znati kurantne cene, se odloči v lastno skodo, za nižjo dosegliivo ceno. Našteti bi mogel razne dejavné produkte, ki bi ispostavili z notranjo tržno ceno le olajševali trgovcev kundij in zaslužek.

Naša industrija je danes najbolj razvita v celi Jugoslaviji. Prostodušno, enoglasno je zveza industrijev kot zastopnica naše celokupne industrije izrekla, da je ustanovitev borze v Ljubljani ne le potrebna, temveč nujna.

Veliko število bančnih in denarnih zavodov načrtovali dokazuje, kako se trgovina, obrt in industrija razvijajo. In z razvijkom raste sodobno potreba valut in deviz.

To sedaj smo primorani naši valute in devize posiljati v Zagreb. Posiljamo lithia, — toda v slučaju potrebe, jih ne dobimo nazaj ali, kvečjemu le kak del, ki ne zadošča. Stroški in trud, pred vsem nezdrava prisilna oddaja brez možnosti

Visoko odlikovanje Poljske našemu kralju.

— Beograd, 4. aprila. (Izv.) Predsednik Poljske republike general Pilsudski je podelil Nj. Vel. kralju Aleksandru najviše odlikovanje Poljske republike — red »Belega Orla«. Po odhodu romunske kraljice Marije izroči poljski poslanik na našem dvoru to odlikovanje Nj. Vel. kralju v posebni svečani avdijenci. Ob tej priliki bo v imenu Poljske republike imel poslanik svečan govor. Visoko odlikovanje je vzbudilo v diplomatič-

nih krogih posebno pozornost, kajti na ta način le Poljska republika na zunaj dala izraza idej, da namerava skleniti z našo državo najprisrčnejše in iskreno prijateljske odnose. Imeljeli tega visokega odlikovanja, ki je podeljujejo le vladarjem in zelo zaslužnim možem Poljske republike, so došle predsednik francoske republike Millerand, belgijski kralj Albert, romunski kralj Ferdinand in general Pilsudski.

Italija noče izročiti jugoslovenskih vojnih ujetnikov.

Nad 2600 Slovencev in Dalmatincev umira v Tripolisu.

Splitska »Nova dobač z dne 30. marca poroča:

Včeraj smo imeli priliko slišati o enem izmed tisočerih slučajev, ki najbolje osvetljujejo nekulturno postopanje italijanskih oblasti napram našemu narodu.

Vladimir Spanec iz Velike loke v Sloveniji, roj. 1897, dijak, ki je bil že od 1. 1915 v italijanskem vojnem ujetništvu v Tripolisu, od koder se mu je po nadčloveških naporih posrečilo pobegniti, je izpovedal na policiji nastopno:

Več tisoč naših vojnih ujetnikov v Italiji iz 1. 1915 in 1916, med katerimi je bil tudi on, so transportirali Italijani v notranjost Tripolisa, kjer so jih razdelili po raznih ujetniških taboriščih. V Merini je še do danes okoli 2600 jugoslovenskih vojnih ujetnikov, o katerih misijo oblasti in družine, da so umrli v ujetništvu. V tem taborišču, ki je oddaljen okoli 10 dni hoda od morja, morajo lačni jugoslovenski ujetniki ko-

pati peseck v zlatem rukopisu. Italijanske oblasti ne nameravajo teh ljudi nikdar poslati domov. V Merini so ujetniki iz vseh krajev naše domovine, toda največ je Slovencev in Dalmatincev. Ti ujetniki so večkrat abdilirali na naše oblasti, toda prejeli niso nobenega odgovora. Naši ljudje v Merini, kjer je strašna vročina, dobivajo slabo hrano iz koruze.

Vladimir Spanec se je v decembru lani posrečilo, da je v družbi nekega Slovencev in nekega Dalmatinca pobegnil iz taborišča. Po 40 dnevnem potovanju z raznimi karavanami so prišli do jezera Viktoria, od koder so potovali po Nilu do Kaire, kamor so dosegli v času velikih nemirov za neodvisnost Egipta. V Kairu so se tovarši izgubili, nakar je odpotoval Spanec v Aleksandrijo, kjer se je ukrcal na neko dalmatinško jadrnico kot mornariški delavec ter došpel do otoka Visa. Od tam je prišel s Parnikom v Split, kjer je bil policijsko izprasan.

Dolžnost naše vlade je, da reši na vsak način tisoče naših ljudi, ki umirajo v ujetništvu. V tem taborišču, ki je oddaljen okoli 10 dni hoda od morja, morajo lačni jugoslovenski ujetniki ko-

Domači in ne vselej slovaški uradniki se bojujejo proti češkim uradnikom. Najmanje dve tretjini prebivalstva na Slovaškem nimajo zanimanja za Hlinkov predlog, ki je najprimitivnejši primativizem.

BIVANJE ROMUNSKE KRALJICE V BEOGRADU.

— Beograd, 4. aprila. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva je romunska kraljica Maria razgledovala mesto, ogledala si je novi dvorec in v spremstvu princa Pavla je odšla tudi na Kalimeden, kjer si je ogledala stari grad, da je v Topčider v Košutnjak. Beogradsko okolico ji je zelo ugajala.

Romunski poslanik na našem dvoru g. Emandi je pripredil na čast kraljici ob 5. popoldne čaianku. Čaianke so se udeležili poleg kraljice Nj. Vel. kralj Aleksander, ves diplomatski kor. Naš poslanik na romunskem dvoru Čokl Antič, generala Pešić in Hadžić, kakor tudi ostali dostojanstveniki.

Danes ob 8. zjutraj je posetila kraljica Marija patrijarha Dimitrija ter prisostvovala v saborni cerkvi iutranji službi božji. Ob 9. se je nato v spremstvu princa Pavla v svoje suite odrejala v Sremske Karlovce, da si ogleda zanimalno patrijarhalno cerkev, da je se odpelje nato v Kamenico in druge kraje, na kar se zvečer vrne v Beograd.

Veličastno gala-zabavo je snočil pripredil oficirski kor kraljici na čast v veliki dvorani oficirskega doma. Pred vzhodom sta bila postavljena dva velika topa, vsa v zeleniu. Pri glavnem vhodu v dvorano pa so bili postavljeni štiri topovi. Dvorana sama je bila vsa v zeleniu in v zastavah ter okrašena z raznimi vojnimi trofejami naše vojske, med drugimi je bilo obešenih šest v bojih z Avstrijo vojnenih avstrijskih zastav. Na pročelju dvorane pa je bila lepo okrašena slika našega kralja Aleksandra, skupno s sliko njegove neveste. Ob 10. zvečer je kraljica v spremstvu svoje suite posetila to galabavo. Oficirji so pripredili kraljici prisocene ovacije.

K SMRTI KARLA HABSBURGA. ZADNJE KARLOVE BESEDE. PROPAGANDA ZA OTONA.

— Dunaj, 4. aprila (Izv.) Dunajski listi obširno opisujejo zadnje trenutek življenja cesarja Karla Habsburga. Karel Habsburg je umrl pri polni zavesti. Veden je prijedel v slovo za roko svoje soprove Zite. Tiko skoro mrmljajo je izrekel zadnje besede: »Moj Bog! Tvoja volja naj se zgodi! V Tvoje roke izročam svoje življenje, življenje moje žene in mojih otrok. Prinašam Ti svoje življenje kot žrtve za moj — narod!« 1921. sprejet zakon o detronizaciji Habsburgov. Napram tej izjavi pa stoji dejstvo, da je madžarska vlada v »Uradnem listu« objavila uradno v slogu dvornega ceremonijela smrt Karla Habsburga. Na zunaj kaže vladu odločnost proti takoj sedaj započeti akciji karlistov in legitimistov, da se pozova na preston Karlov nejstarejši sin Oton, na ta način, da je uvelia cenzuro glede člankov o Karlu, da je začela pleniti liste, ki pišejo v prilog Habsburžanov. Nekateri listi so včeraj že priobčili z debelimi črkami tiskane članke o bodočem madžarskem kralju. Karlistični listi pozdravljajo Otona kot apostolskega kralja krone Sv. Štefana in ga nazivajo Oton II. Pričakovati je, da se na Madžarskem razvname ljuta borba za prestol.

— Praga, 4. aprila (Izv.) V diplomatskih krogih in v vodilnih krogih male antante smatrajo, da se s smrtjo Karla Habsburškega razčisti stališče nasledstvenih držav napram Madžarski. Antante države nikdar ne dovolijo, da zasede kak Habsburžan madžarski prestol.

— Praga, 4. aprila (Izv.) V diplomatskih krogih in v vodilnih krogih male antante smatrajo, da se s smrtjo Karla Habsburškega razčisti stališče nasledstvenih držav napram Madžarski. Antante države nikdar ne dovolijo, da zasede kak Habsburžan madžarski prestol.

— Dunaj, 4. aprila (Izv.) Kakor listi računajo, bi značili stroški za prevoz trupla Karla Habsburga iz Funchala na Dunaj nad 50 milijonov avstrijskih kron. V kapucinski cerkvi je za 8. t. m. odrejen srečan rekviem za mir in pokoj duše Karla Habsburga. V četrtek 6. t. m. ima kardinal Piffl v štefanški cerkvi rekviem.

— Dunaj, 4. aprila (Izv.) Nekdanji šef generalnega štaba avstro-ogrške armade, general Arz je izdal proglašenje vse nekdanje pripadnike armade, da se odzovejo v polnem številu k srečnemu rekviemu za mir in pokoj duše umrlega kralja. Kakor poročajo se namerava Karlova družina naseliti na Španskem, ker je španski kralj Zita dovolil vso pomoč.

— Budimpešta, 4. aprila (Izv.) O stališču vlade k smrti Karla Habsburga objavlja madžarski korespondenčni urad: Stališče madžarske vlade v prašnju kralja se ni niti za las spremenilo ob smrti Karla IV. Zakonita osnova, ki jo tvori člen 47 zakona iz 1. 1921 in s katerim je izrečena detronizacija vse habsburške hiše, se ne smu opustiti. Poleg tega obstaja glede volitve kralja obljuba vlade, ki jo je svoječasno dala antanti, da se pred kraljevo volitvijo ž njo sporazume. Vrnjanje kraljevo je torej mogoče rešiti le na gorenjih temeljih.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Torek, 4. aprila: Zaprto.
Sreda, 5. aprila: »Anatol«, Red C.
Četrtek, 6. aprila: »Marija Stuart«, Izven.
Petek, 7. aprila: »Marija Stuart«, Red D.
Sobota, 8. aprila: »Namišljeni bolnik«, Izven.
Nedelja, 9. aprila: »Anatol«, Izven.
Ponedeljek, 10. aprila: »Namišljeni bolnik«, Red B.
Torek, 11. aprila: Zaprto.
Sreda, 12. aprila: »Anatol«, Red A.
Četrtek, 13. aprila: Zaprto.
Petek, 14. aprila: Zaprto.
Sobota, 15. aprila: Zaprto.

Opera.

Torek, 4. aprila: Balala, A.

Sreda, 5. aprila: »Luiza«, Red B.

Četrtek, 6. aprila: »Cavalleria rusticana«, Plesna legenda, Red E.

Petek, 7. aprila: »Madame Butterfly«, C.

Sobota, 8. aprila: »Balala«, Red E.

Nedelja, 9. aprila: »Gostovanje ge Vesel-Pola iz Zagreba«, Hoffmannove pripovedke, Izven.

Ponedeljek, 10. aprila: Zaprto.

Torek, 11. aprila: Gostovanje ge Vesel-Pola iz Zagreba, Tarantella je vredna solista.

Sreda, 12. aprila: »Luiza«, Red D.

Četrtek, 13. aprila: Zaprto.

Petek, 14. aprila: Zaprto.

Sobota, 15. aprila: Zaprto.

*

— Zupančičev večer. Prostori hotela »Lloyd« so bili v soboto večer zopet za polovico premajhni. »Soča« gre že čez bregove, treba bo misliti na večje prostore.

No, tokrat je tudi šlo za našega Zupančiča. — Razumeti v pravem pomenu besede — velikega idealista — prroke, mora pač biti idealist, kot je gospod Ivo Peruzzi. — Idealno in ljubko kakor on tako lepo zna, je razkrival poslužalcem velikega pesnika ter stopnjevale razgrinjal njegove. Širšemu občinstvu še ne pojmljive duševne proizvode, od skromnega začetka, ko je še bival študent med četverico v ljubljanski cukrarni (Kette, Murn, Čankar, Zupančič), skozi dobo, ko je s svojimi pesnitvami razgrial »ljubljansko meglo«, na do danšnjega dne. — Prikazal ga nam je kot buditelja samozavesti, otožitelja nasprotnikov napredka, kot proroka boljše bodočnosti ter tolažnika preganjanj in zatiranj.

— Val globoko čuteče srce Zupančičeve za naše neodrešene brate in naši toli ljubljeno, uropano nam zemljo, kateri mora nanočiti dan — svobodo že s temi deli zavezani njih rici in Trstu očitajo, da Slovenci nismo kulturni narod — je končal govornik — stonite pred nje z devetimi Zupančičevimi knjigami, pa jim bodo že s temi deli zavezni njih obrekovalni jezik. — Peruzzi je žel za svoja toli topla izvajanja dolgotrajien aplavz od strani hvaličnega občinstva.

— Po predavanju je deklamirala naša dobra znanka, gospodična Marta Lančeva. Zupančičev »Z vlakom«, a gospod Kragelj mlaiši je recitiral več istotko Zupančičevih naišernih pesmi, za kar sta oba žela burno pohvalili. — Žal le, da nevci niso mogli prisiti v pravo akcijo.

— V splošnem je ie bil na pri »Soči« zonet »lep večer«, kakoršnjih želimo še mnogo, mnogo!

— Jugoslovensko-romunska umetniška razstava v Beogradu. Povodom kraljeve poroke prirede Jugoslovenski umetniški umetniški razstavo v Beogradu. Te razstave se udeleži tudi romunski umetniki. V Zagreb in v Ljubljano je prisel poseben delegat iz Beograda Belič, da se dogovori s hrvatskimi in slovenskimi umetniki glede izložbe.

— Iz gledališke pisarne. V torek dne 4. aprila uprizore v opernem gledališču batlet v petih delanjih »Balala«. Balet libretto, katerega dejanje se godi v kraljestvu pavkov, na dvoru princeze, v češki vasi, pri turškem paši in pri ciganah, sta ustvarila A. Forman in A. Berger. Glasbo je zložil češki skladatelj Henrik de Kaan, priznan pianist, pedagog ter večletni ravnatelj prakega konservatorija. Niegova dela uživali v glasbenem svetu spoštovan ugled. Glasba »Balala« ima resno umetniško vrednost. Dirigira A. Neffat.

— III. številka »Preroda« je izšla z velezanimivo vsebino: Javno vprašanje, urendištvo: Reformatorjem O. V. Kunsteli. Družina temelji preroda. — Dr. A. Brecl. Iz otroških ust M. Koželjeva. Boj M. F. Vzgoja mladine k dostojnosti. — A. Kržišnik. Drobitnice: Kaj nam pišejo: Drobit. Vsa naročnike opozarjam, naj se kmalu noslužijo po ložnic, saj je naročnina itak prav majhna, a stroški so veliki! Upamo, da ne ostane naš klic, klic vrnjočega v puščavi. — Nabirajte novih naročnikov! V boj za »Preroda!«

Glasbeni vestnik.

— Dva koncerta: Jan Slais — Ruža Slais-Deylova sta v soboto, 1. aprila zvezcer igrala v dvorani »Filarmonične družbe« pred malodane praznimi sedeži. Konstatirati moram to z začudenjem, kajti ob umetnika sta vredna našega polnega uvaževanja. Jan Slais je vijolinski virtuozi, ki mu ni v prvi vrsti ležeče na tem, da bi frajiral z blestečo tehniko, da bi s spremnostjo prikrival praznoto svolega srca, kakor nekateri drugi, ki smo jih imeli priliko slišati. Dokazal je to v najbolj interesantem delu svojega večera, v Cesarskem Franckovi Sonatu. Skladba je polna intimnih krasot. Nežna čuvostenost jo odlikuje do začetka do kontrapunktično občudovanja vrednega svolega konca. Hvalični smo Slais, da nam je ravno sedal dal Francka, enega iz krogov tistih, h kateremu spada tudi Charpentier, česar »Louiz« pojavlja ravnokar v naši operi. Služil nam je kot velepončna prima. Ostali del programa je že več ali manj znan. Neprijetno je učinkovala Sereina Dridge. G. Slais bi si vendarle izbral kak drugač, ali pa jo igral brez navedbe v programu. Spretna koncertna pianistica je Ruža Slais-Deylova ne samo kot razbora v globoku razumevaloča spremjevalka, marveč tudi kot vsega spoštovanja vredna solista. Lizstova Tarantella je vnašemu pričakovanju primerno prav lepo. — Dr. Čerinov simfoniski koncert. Dr. J. Čerin je v polni Unionski dvorani dal včeraj svoj tretji letosnji simfoniski koncert. Vsak Čerinov koncert prinese veleinteresante novitete. Z upravičeno napetostjo sem pričakoval v prvi vrsti Dobrovniča in Premrla v »Noč na Triglavu« ruskega romantičnega Rimskoga Korzakova. Dobronič mi je bil znan po svojih pri nas žal že premo poznanih samosveznih in originalno harmoniziranih narodnih pesmi. »Doživljanje v kolo« pa je orkestralno delo, ki razkriva izredno globoko znanje in nadarjenost komponista. Veskozi moderno, po jugoslovenskem narodnem svetu duhete delo je pribredlo s toplimi barvami in polno prekrasnih kontrapunktičnih doblemek. Premrlovo »Variacije« so srčalo klasične mitne komponistove duše. Težko je v obliki variacij povedati kaj novega. Navzite temu je bilo delo v svoji božanstveno mireni dolgosti do konca zanimivo tako po lepih domislekih, kakor po sočnosti svoje instrumentacije. Nobena simfonična literatura se brez klavirskih priedelov ne bo udomačila. Zato naj bi se pobrigli, da bi se takša dela izdala tudi za klavir. Ves večer je nadkrijeval Rimskej-Korzakov. Ne doseže ga po svojih instrumentalnih učinkih ne Dvojak, ne Wagner.

(Nadaljevanje jutri.)

— Gospa Dana Golla-Kobler igra na svojem koncertu med drugimi klavirskimi skladbami tudi zanim

Dneone vesti.

V Ljubljani, 4. aprila 1922.

Senzacionalna dr. Šušterščeva brošura. Pred veliko nocijo izdebrošura, ki jo je napisal, kakor smo informirani, dr. Ivan Šušteršč. Brošura je že v tisku. V njej bodo zanimiva razkritja o politiki klerikalne stranke med vojno do prevrata. Kakor smo izvedeli, dokazuje dr. Šušteršč v tej brošuri, da je vodstvo klerikalne stranke v času ko se je med vojno vedno jasneje kazalo da bosta Nemčija in Avstr.-Ogr. izgubili vojno igro sklenilo naj se stranka deli v dve strui: Eno pod vodstvom dr. Kreka bi naj delala jugoslovensko politiko, druga pod vodstvom dr. Šušteršč samega pa naj bi nadaljevala tradicionalno avstrofilsko politiko. Te vloge so si tudi strankini voditelji razdelili v tem menu, da bi imeli svoje železo pravljeno za vse slučaje: ako zmaga Avstrija ali pa razpadne. V nadaljnem skuša dr. Šušteršč dokazati, da sta ostala na znotoraj dr. Krek in po njegovi smrti dr. Korošec avstrofilska, kakor sta bila preje, in da sta si nadela jugoslovensko kinko samo iz oporutniških razlogov. Zavedala sta se namreč, da bi bilo za klerikalno stranko, ako bi proti njihovemu pričakovanju vendarle razpadla Avstrija, katastrofalno, ako bi do konca vstrajala v svoji ekstremno avstrijski politiki. Dr. Šušteršč zatrjuje, da je nadaljeval, dasi je že čutil in sluh biljajoči se pojem, avstrofilsko politiko zgolj zategadel, ker mu je to velevalo strankino vodstvo. Nato napada zlasti dr. Korošca, kateremu očita, da za te proglašil za izdajalca jugoslovenske narodne ideje samo zato, da bi se ga iznenabil in da bi postal on sam v klerikalni stranki neomejen gospodar situacije. Dr. Šušteršč slika sebe kot žrtve gospodstvažljnosti svojega tekmeča drja Korošca in zatrjuje, da je bil prepričan Jugosloven že takrat ko je po strankini volji vstrajal na starem avstrofilskem stališču in vodil navidezno in preračunjeno najhitrejši boj proti dr. Kreku in dr. Korošcu, ki sta takisto dogovorno žnijim in preračunjeno oznanjevala jugoslovensko idejo. Za veliko noč se nam torej obeta mala senzacija.

Nekaj priponk v včerajšnemu shodu. Včerajšnje, drugače imponantno zborovanje trgovcev in obrtnikov so nekateri elementi iz klerikalnih vrst, večinoma netrgovci, izrabili v popolnoma politične svrhe. Tudi gotovi stranski govorniki, ki so premeteno znali izrabiti razpoloženje zborovalcev, so brez posebnega protesta od strani predsednika Dragotina Hribarja vpeljali v svoje hujšaške govore celo protidržavne izraze. Neki govornik je zaklical: »Zelimo si nov prevrat!« Ta izliv nepremišljenega govora je predsednik mimo brez ugovora pripravil na stanovskoprotestnem zborovanju. To je vse graje vredno. Ako je bil shod nestrankarska in nepolitična prireditev, potem bi predsednik tudi ne smel dovoliti takšnih govorov, kakor so imeli razni gospodje, iz katerih je govorila zgozi slepa strast. Predvsem pa bi moral predstavstvo zahraniti takšne izbruhne politične mrežnice in zagrizenosti, kakor si jih je dovolil klerikalni župan iz Little Lebinger. Tudi incident s poslancem dr. Kukovcem je dokaz, da nrireditev shoda niso bili na višku svoje načine in potrebne previdnosti, ato tudi nrireditev ni mogla imeti tistega efekta, ki bi ga lahko imela, ako bi se strogo nazočilo na to, da bi se varoval njen nepolitični in nestrankarski značaj.

Službeno potovanje gospoda pokrajinškega namestnika. Gospod pokrajinški namestnik se odpelje v ponedeljek 3. aprila k počrebu knezobroška dr. Mihaela Napotnika v Mariboru. 4. aprila poseti okrajno glavarstvo Črnomelj. 5. glavarstvo Logatec. 6. glavarstvo Litija. 7. glavarstvo Koževje in 9. aprila se odpelje v Trbovlje. Vsled tega odpade torel prihodnički sedan vsak sprejet pri g. pokrajinškem namestniku.

Iz šolske službe. Gospa Pavla Čristol, omogočena Ribarič, stalna učiteljica pri Sv. Marku niz Ptnia, je na lastno prosto premeščena na Planino pri Rakeku.

Iz poštne službe. Pri poštnem razvratljivstvu v Ljubljani je imenovan za kontrolorja III. razreda Tilen Epich.

Iz diplomatske službe. Za sekretarja IV. razreda pri načinem poslanstvu v Berlinu je imenovan Ivan Perne, za sekretarja III. razreda pri načinem poslanstvu v Pragi pa Zdravko Vigle.

Promocija. Dne 31. marca t. l. je promoviral na zagrebškem vseobščetu za doktorja prava vladni končnički pri okr. glavarstvu v Krškem g. Josip Tomšič, rodom iz Skonega na Krasu.

Odvratljena centralna carinska blagajna na Rakeku. Centralna carinska blagajna na Rakeku. Centralna carinska blagajna na Rakeku je odpravljena. Vaš bla-

gajniški posli preidejo dne 1. maja t. l. na centralno blagajnico v Ljubljani. V delokrog te blagajnice bodo spadale carinice na Raketu, v Kozarišču, Otoku in Hodederšči.

Pogreb škofa drja. Napotnika. Včeraj so položili k večnemu počitku škofa dr. Napotnika. Veličasten je bil mrtvaški sprevod, vendar ne tako, kakor se je pričakovalo. In pričakovalo je najmanj 10–15.000 ljudstva z deželo, iz cele Škofije. Toda pričakovana udeležba z deželo je skoraj izostala; omejila se je na nekatere predstavitelje katoliških društev iz bližnje okolice ter ptujskega okraja. Dan je bilo toliko šolske mladine (4–5.000), uradništva ter katoliških društev bi bil sprevod pravzaprav skromen; tako je štel veliko redno 7.000 udeležencev. Pač pa je bilo mnogo radovednih gledalcev ob celi črni sprevodu od stolne do frančiškanske cerkve. Zbirali so se že pred 8. uro zjutraj, ob 10. je bila že cela črta sklepna broječa do 15.000 ljudi. Krasno vreme je oviralo udeležbo z deželo. Ker se je voralo udeležbo z deželo, Krek je vojaštvu poskrbelo za javni kordon; zadoščala pa bi bila tudi mestna straža. Pozabna svečenost so se pričele ob 8. uri. Duhovščina, zbrana v stolnici, se je načolila v Škofovo palatčo, kjer je stolni proti dr. Matek blagoslovil krsto, katero so potem prenesli v svečanem sprevodu v stolnico ter jo položili sredi cerkve. Po mrtvaškem oficiju, nokturnih v hvalnici slovensna maša, katero je celebrial zagrebški nadškof dr. Bauer. Po maši je pridigoval ljubljanski škof dr. Jeglič, ki se je spominjal se pokonjivih zaslug, poslovil ob njega. Cerkvenega opravila so se udeležili: general Dokljevič, poveljni Dravske divizije kot zastopnik Nj. Velikanstva; pokrajinski namestnik Ivan Hribar (tudi kot zastopnik ministra); dr. Skabernešef oddelka za uk in hodočastje, okrajni glavar dr. Lenjšič; zastopniki drugih državnih uradov; general Pilevič, general Muster, komandant mesta Babičter štab oficirjev; zastopniki državnih korporacij in občin; od višje duhovščine: zagrebški nadškof dr. Bauer, diačovski škof Aleksimovič, ljubljanski škof dr. Jeglič, tržaški škof Karlin, graški škof dr. Schuster, generalni vikar v Dravogradu Volbenk Serajnik itd. Ob 12. uri se je začel sprevod premikati od stolnice pred katero so naložili na gala voz krsta. Pred krsto voz z venci in nosilci apostolskega klobuka ter redu Sv. Save, duhovščina. Za krsto so stopali sorodniki in drugi pogrebi.

Pravoslavna cerkev v Rogasni Slatini. V kopališču Rogasni Slatini nameravajo zgraditi pravoslavno cerkev. Na čelu odbora, ki si je nadel do tala, stoji beogradski proti Nikolaj Trifunovič, ki je nabral že veliko sredstva za zgradbo tega božjega hrama. Z zgradbo nameravajo pričeti že letošnje leto.

Komanda ljubljanskega vojnega okruga objavlja sledenje: Vsi oni kandidati, ki žele prostovoljno stopiti kot gojeni v Strojno šolo vojne mornarice v Černovič (Boka Kotorska), naj se javijo dnevno do 28. aprila 1922 (izvzemši nedelj in praznikov) od 10. do 12. pri Komandi ljubljanskog vojnog okruga I. objekt. II. nadstr., soba št. 70 v svrhu zdravniškega pregleda. Seboj naj prineso učno izpričevalo, oziroma notrdilo doličnega mojstra ali delodajalca, koliko časa so se učili v svoji stroki. Pogoji za sprejem v zgoraj omenjeno šolo so na vpogled pri Komandi ljubljanskog vojnog okruga (Sv. Petra vojašnica, soba št. 89) vsak delavnik med 9. in 12. in pri Trgovcu v obrtniški zbornici v Ljubljani.

Most v Prekmurje. Most pri Veržeju preko Mure, ki ima vezati Slovencijo s Prekmurjem, je dograjen in bo 9. m. slovensko izročen prometu. Pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar je povabil na to svečanost ministrstvo notranjih del, gradbeno, železniško in poljedeljsko ministrstvo.

Po glavi mu je svetil. Rudarja Klopčič Matija in Češnovar Josip v Trbovljah sta se prepričali med seboj. Češnovar pa je povgrabil svetilko in ga udaril po glavi. Klopčič je moral v bolnič.

Nesreča pri delu. Posestnik Matija Ostanek iz Stranca pri Planini je z dinamitem raztrelioval skalovje, da bi razširil cesto. Dinamit pa je predčasno eksplodiral in mu raztrgal desno roko. – Klučavnica Francu Bretoncelnu pri Žebljarski zadruži v Kropi, je pri delu odletel košček železa v desno oko in mu ga nevarno poskodoval. – Stroj je zagrabil sedlarja Leopolda Steniča pri čiščenju žime in mu zmečkal mazinc levo roke.

Popravek. V včerajšnjem uvodniku smo pomotoma poročali, da je malo antanta sklenila deportacijo Karla Habsburga na Madjari. Seveda je to storila (velika) antanta.

Kino Tivoli. Spored za danes, torek, 4. in sredo 5.: »Ameriški aristokrat, veseloigriv v 4 delanjih, v glavnih vlogih ameriški akrobat. Spored za četrtek, 5. do nedelje 9. veliki cirkuški film »Štire vragi ali »Zadna cirkuška predstava v cirkušu Barnum. Pri predstavah sodeluje prvovrstni orkester. Predstave vsaki dan ob 3. 5. 7. in 9. Kino Tivoli.

Ljubljana uredušča. G. Fr. Juvar, nadučitelj Mirna peč. Dá, čimpresje. A prej prinesemo še nekaj aktualnosti, ki so nastale.

U inozemstvo putovati nje potrebno za nabavu ukusnih očrtača, kostima, bluza in teh odjevnih potrebstina za gospodje, zgodne in dieci, ter usled rane in leftine nabave robe kupujete najlejšnje kod »OLERON« F. J. Roset. Zagreb, ilica br. 11.

logov za Jugoslavijo. Bila bi potrebna temeljita revizija v tem oziru.

Izpravevalna komisija za stenografijo. V izpravevalno komisijo za slovensko stenografijo na srednjih solah so imenovani: višji nadzornik dr. Janko Bežak za predsednika, ravnatelj Fran Novak, prof. Josip Marin in prof. Jernej Pavlin v Št. Vidu za izpravevalce člane, profesorji Alojz Tavčar, Ivan Dolenc in Adolf Robida pa za njih namestnike.

Praktični kurz češkega jezika. Vodjeni dne 6. aprila t. l. ob devetajstih v risalnici višje realne šole, L nadstropje (Vegova ulica). Bliznja pojasnila, pogon kakor tudi vpisovanje istotam, pred devetajstvo uro. Poučeval bo lektor češkega jezika na ljubljanski univerzi.

Kola jugoslovenih sestor redi občini zbor. Je v nedeljo dne 9. aprila ob 8. uri pop. v veliki dvorani Mestnega doma. Posimo obilo udeležbe!

Nov kinematograf. Društvo kinoperaterjev je otvorilo v Tivoliu na bivališču s kolesarskim dirkališču v nalači za to prirejenem poslopju svoj kinematograf. S predstavami so že pričeli.

Promocija. Dne 6. aprila bo na dunajski univerzi promoviran g. Albert Trutnik iz Ljubljane za doktorja vsega zdravilstva.

Smrtna kosa. V soboto, dne 1. aprila, je v Klanjcu ob Soli umrla g. Antonija Culotova, sopoga pokojekarnarja F. Culota in sestra pok. ces. sv. Ivana Murnika. Bila je izredno blagosporna in rada pomagala siromakom v Hrvatskem Zagorju kakor tudi v sednici Štajerski. Načrta v miru počivca v brataski zemlji hrvatski.

Pokončavanje gosenic in drugega mrčesa. Mestni magistrat sporoča: Vsi poselniki, oziroma najemniki zemljišč na ozemlju mestne občine ljubljanske morale načasne je dne 15. aprila 1922 vse svoje sadno in drugo, drevje očistiti zaprednih gosenic in drugega mrčesa. Istotako, in sicer načasne do 15. marca pa moralo pokončati vse zapredke in gosenice, ki se pokažejo na drevju. V slučaju, da bi se kdo ne ravnal po teh predpisih, bo dala mestna občina ta dela izvršiti na njegove stroške in se ga bo vrhu tega kaznovalo z globom od 2 do 800 krov, oziroma z zaporem od 12 ur do 24 dn.

Pasterizirano mleko. Mlekarstva zadruga nam javlja: S 1. aprilom namestavamo vpeljati redno dostavljanje pasteuriziranega mleka strankam na dom, in sicer v poljubni množini. Za enkrat bodo naši vozovni pasirali med 6. in 8. uro zjutraj slednje ulice: Slovenska, Pražakovska, Dunajska cesta, Aleksandrovska, Rimski trg, Wolfova ulica, Marijini trg, Sv. Petri cesta, in se bo mleko strankam teh in sosednih ulic dostavljalo. Pozneje se bo dostavljanje na dom razširilo na vse ostale dele mesta. Naravnokom se bo po želji dostavljalo na dom surove maslo, smetana in zlasti zdravilno kislo mleko jogurt in kefir. Samoposebi umevno se prevzame za kvaliteto mleka polna odgovornost. Kdo se hoče poslužiti te ugodnosti, naj se prijavlji v pisarni Mlekarstva državne, Vojnska ulica 10, osebno ali pisnemu.

Razprodaja civilnih oblik. Intendanca za Slovenijo v likvidaciji bo v času od 18. aprila do 31. maja t. l. na dražbi prodajati stare civilne oblike, perilo in čeville. Natancneši podatki so razvidni iz razglasov pri mestnih magistratih v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj ter so na vpogled pri intendanci za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani (Sv. Petra vojašnica, soba št. 89) vsak delavnik med 9. in 12. in pri Trgovcu v obrtniški zbornici v Ljubljani.

Most v Prekmurje. Most pri Veržeju preko Mure, ki ima vezati Slovencijo s Prekmurjem, je dograjen in bo 9. m. slovensko izročen prometu. Pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar je povabil na to svečanost ministrstvo notranjih del, gradbeno, železniško in poljedeljsko ministrstvo.

Družba civilnih oblik. Intendanca za Slovenijo v likvidaciji bo v času od 18. aprila do 31. maja t. l. na dražbi prodajati stare civilne oblike, perilo in čeville. Natancneši podatki so razvidni iz razglasov pri mestnih magistratih v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj ter so na vpogled pri intendanci za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani (Sv. Petra vojašnica, soba št. 89) vsak delavnik med 9. in 12. in pri Trgovcu v obrtniški zbornici v Ljubljani.

Most pri Veržeju. Most pri Veržeju preko Mure, ki ima vezati Slovencijo s Prekmurjem, je dograjen in bo 9. m. slovensko izročen prometu. Pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar je povabil na to svečanost ministrstvo notranjih del, gradbeno, železniško in poljedeljsko ministrstvo.

Primerjava. General Vrangel je moral v Boljševiških razmerah, da se povpraša civilna lista tudi iz ozirova na visoke reprezentacijske stroške. Po vladnem načrtu naj bi znašala civilna lista 18 milijonov dinarjev in 6 milijonov francoskih frankov.

INTERPELACIJA O PROPAGANDI GENERALA VRANGLA.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Poslanec Miloš Moskovljevič je vnovič vložil na ministrskega predsednika interpelacijo radi propagande, ki jo izvršuje general Vrangel v Vojvodini med tamšnjimi russkimi begunci. Interpelant zatrjuje, da je dobil zanesljive podatke, kako general Vrangel uradno kot nekak generalissimus russke armade nastopa, kako ga sprejemajo naše oblasti, kako mu izkazuje naša vojska vojaške časti. General Vrangel vrši po Vojvodini uradne obiske. Poslanec dalje naglaša, da je dobil zanesljive informacije, kako namerava general Vrangel znova udariti na sovjetsko Rusijo, kako dela med russkimi begunci propagando tudi proti našim oblastem in vodi nepriljivo razpoloženje napram nam v korist monarhistom in germanofilmom. Interpelant zahteva od ministrskega predsednika v zadevi generala Vrangla točne in resnične izjave.

RUSKA DELEGACIJA V BERLINU. – VZPOSTAVITEV DIPLOMATICNIH STIKOV MED NEMČIJO IN RUSIJOM.

Berlin, 4. aprila. (Izv.) Ruska delegacija za genovsko konferenco pod vodstvom komisarja za zunanjih zadev, Čičerina in Litvinova je 2. t. m. v nedeljo s posebnim vlakom prispevala v Berlin. Ruske delegate sta pozdravila državni kancler dr. Wirth in minister zunanjih zadev dr. Rathenau. Kakor berlinski litični javljajo, se v najkrajšem času vzpostavijo diplomatski odnosaji med Nemčijo in sovjetsko Rusijo. Dr. Wirth je izjavil, da je Nemčija sedaj pripravljena dati nosiljenje nekdanje ruskega poslanstva sovjetski misiji v Berlinu na razpolago. Nemčija v kratkem imenuje svojo diplomatično misijo za Petrograd.

Železničarjem!

Pavšalno sumnjenje in podio obrekovanje vodstev ZJZ, osobito predsednika krov. Korošca od strani F. Beltram in njegove »Prometne zvezce«, se mora že gabit vsakemu poštenemu človeku. Pregovor pravi: »Ako se stopi psu na rep zavilj. Ravnotak misli sedaj g. Beltram, ki mu ne bo več dana prilika, da bi pod zaščito ZJZ, oziroma koalicije blati in razvijal svojo agitacijo o nezmotljivi PZ.

Med železničarstvom se hvall ta, nočemo reči neznačilen celo, da je iz sivega žepa med časom delovanja koalicije zavril 30.000 K (priče na razpolago). Kje neki dobri F. Beltram tako velike vso? Ali si jih je kot vpokojen sprevidnik drž. žel. prihranil? Dne 24. marca 1922, ko je prišel po svojem shodi v Mestnem domu samo še sam od ostalih koaliranih železničarskih organizacij k sebi koalicijskega odbora, je prav ironično pihal od jeze, ko se je prepričal, da so končno njegove politično-umazane strankarstva že vse koalirani do grla sti. Ponovno je potrdil, da mu še »Prometna Zvezca« ni nicesar da. Od kod tedaj denar za njegova, od ratega jutra do pozne noči trajajoča galopiranja po ljubljanskem in drugih kolodvorih?

Nesramna laž pa je, kar piše F. Beltram v »Novem Času«, da so namreč tovariši Ilešič in Ponikvar s silo zabranili korošcu, da ni F. Beltrama dejansko napadel. — Res pa je, da ga je vrgel 22. marca 1922 ob 9. zvečer nek železničar, ob priliki njegovega agitacijskega galopiranja, precej trdo iz službenega lokala, ker se ni pustil mottiti in izviliti v službi. Franc Beltram, zakaj tudi o tem slučaju ne poročate v »Novem Času«?

Tovariš Blaž Korošec kot predsednik ZJZ, živi od svojih skromnih dohodkov kot uslužbenec drž. žel. in tripi enako bedo in pomanjkanje, kot vsi oni železničarji, ki so primorani in hočejo pošteno živeti od skromnih svojih dohodkov. Tovariš Korošec nima velikega posestva z več glavnimi živinami kakor proletarec Fr. Beltram. Res pa je, da je tov. Korošec od ustavnosti ZJZ v Trstu 1909. tudi po danes žrtvoval vsekoko vse svoje in to v svojo lastno škodo na korist članstva ZJZ, radi cesar mu leta 1914. tudi zapor in prognanstvo ni bilo prizaneseno od mačehovske

Avtorile. Žrtvoval je vse za uedinjenje železničarjev naša države. Držal se je vsozko strogo načel in pravil, ki si jih je zavrlala ZJZ, katere edini cilj je osvoboditi železničarstvo iz strankarsko - političnih spornih in pripraviti k samozavestni stnovski osvoboditvi.

F. Beltram krči o nekem skrupsalem službenem pragmatike, katerega še sam najbrže ne pozna, za katerega se on kot velopestenik seveda ne zanima. Mi pa pravimo, da če bi bilo to skrupsalo že pod ministrovstvom dr. Korošca uveljavljeno, da bi bilo ogromno železničarjev na boljšem kot so sedaj. Franc Beltram bi tako lahko dokazal kakšno pozitivno delo onih, za katerih obljube ima on vedno polna usta hvalo.

ZJZ je vsikdar in bo tudi za naprej le, res strokovne železničarske organizacije bodo brez takih političnih šarlatanov znale uveljavljati, s svojo neizprosno dobravo, službeno pragmatiko.

ZJZ je vsikdar in bo tudi za naprej znala pomesti z vsemi onimi škodljivimi ali pa namenoma se v njeno sredo urinjimi elementi, ki se ne bi ravnali strogo po njenih načelih in načelih, da bo kdorkoli hoče, ne izvzemši niti samega Blaža Korošca kot predsednika. ZJZ je resna nepolitična železničarska strokovna organizacija in hoče tudi krot takata ostati. Beltram je ne bo ubil, če tudi zapravi še nekaj 30.000 K in več takih posestev, kar ga ima sedaj. Svoj namen je s koalicijo, po lastnih izvah, že dosegel; ne bo pa dosegel untevna. Tudi »Novi Čas« in »Naša Moč«, ki romata sedaj redno na postaje, ne bosta na tem nič izpremenila. Kdo neki to plačuje? Menda vendar ne zopet proletarec Beltram iz nesrečne ljubljene do celokupnega železničarstva.

Da pa ZJZ pravilno dela in je pod pravim vodstvom, potrije dejstvo, da se nene vrste množe vzliz obagemu blatenju nasprotnikov vsakega resnega dela, hujšanje in intrigante pa vsakomur radi prepričamo! Za resno in smotreno delo je treba le resnih ljudi.

Opozorjam se na dejstvo, da je podpisana ZJZ poslala vedno svoje izjave vsem našim dnevnikom, tudi »Novemu Času« in »Slovencu«. Čudimo se, da nekateri ljudi te izjave kratkomalo ignorirajo.

Osrednji odbor ZJZ

Sukno

za promenadne in športne obleke
v bogati izbiri

A. & E. Skaberné Ljubljana
Nestli by 11.

Bukove deske

zadnji dell za oranžne zabece se ku-pijo. Ponudbe pod Primorje 2398 na upravo Slov. Naroda. 2387

Obvestilo.

Vsem našim cenjenim dobaviteljem ter odjemalcem vijudno naznajamo, da ni gospod Jože Modrijan, lesni akviziter, od 15. marca 1922. dalje več v naši službi.

Parna žaga KERŠIO, Ljubljana - Spod. Šiška.

Pozor Šivilje gospodinje, krojači, čevljariji!
Šivalni stroji dosegli v vseh opremah.
Podnik v vezenju brezplačen. — Večna garancija.
Cene zmerne pri

Josip Petelinč

LJUBLJANA, Sv. Petra n. 7.

Dobili smo velike količine klobukov
znamenitih svetovnih izdelkov
pravih Borsalino, Antica casa, J. Hickla
sinova (Češkoslovaška) in volnenih raznih oblik
in bary.

• Prodajamo po najnižjih cenah na veliko. •

Glavni zastopnik za vso državo
KOSTA NIKOLIĆ I DRUG

BEograd, Knex Mihajlova, št. 18.

Pozor!

Najboljši jugoslovenski eternit, asbestni škrilj je

„Salonit“

iz najboljšega splitskega cementa.

Znamka „Saloma“

od »Spalato« d. d. portland-cementa, Split.
Glavna zaloga za Gorenjsko: **Franco Dolenc, Kranj.**

Ponudbe na zahtevo takoj.

Tužnim srcem javljamo svim sorodnicima i poznanicima, da je preminula naša nad sve ljubljena majka, gospa

Marija ud. Mavrović
veleposjednica u Dobrinju na otoku Krku.

Ljubljana, dne 1. aprila 1922.

Žaljuče obitelji:

Šljanec, Španjol, Sušić.

Dopisi.

— Iz Predvora. Izvane po zadnjem stevilki »Domoljubac«, kjer nameva vi, g. poslanec očitate laž ter trdite, da sva lo morale s shoda odkuriti, podava sledeče pojasnilo:

1. Me dopisa v »Slov. Narode« sploh pisali nisva. Če bi ga bili, bi bila zadeva natancnije pojasnjena.

2. Učiteljstvu očitate denuncijantstvo in vohunstvo. Poučarjava, da niti vedeli nisva za Vaš shod in torej nisva mogli imeti namena se ga udeležiti, tam vohuniti in vas denuncirati. Bili sva namenjeni iti iskat voznika v bližino gostilno. Mimo mežnari grede sva ga zagledali v več let stopili k njemu, da se dogovorimo. Tu sva še zvedeli za shod in o govorilniku Brodarju. Po par stavkih o pristranosti sedanja vlade je prišla na vrsto šola in učiteljstvo, predvsem naše place, češ da ima učitelj 3-4000 K mesečne place, medtem, ko duhovniki stradajo, na kar ste zasili pri klic: »Ni res, jaž imam 17 sluhbenih let, a samo 2100 K mesečne place. Na naši šoli nas je pet, pa ima samo vodja nekaj na 3000 K.« Ta kratka in resnična opazka Vas je tako razburila, da ste govorili sicer v istem smislu kakor navajate v »Domoljubac«, a Vaš ton je bil povsem drugačen. Začeli ste očitati učiteljstvu po-hukovanje, vohunstvo, denuncijantstvo in delovanje proti ljudski volji, pozivalo eno izmed nač: »Vi, gospodina tam zunaj, za vse druge pot...« fine mu ne preostane ničesar. Na oblike niti misili ostane ničesar. Na oblike niti misili ne sme več. Skrini čas bi bil, da se od strani socialnega skrbstva sati v tej glavnici preživljanja izvede po vseh mestih temeljito zasnovano pre-skrbu, kar bo obenem ugodno vplivalo tudi na vse, ki so primorani se prehrevati izven domačegaognjišča.

več Vaša — saj to je bil Vaš namen. Ali se zavedate, kaj ste storili s svojim hukskočom govorom? Uničili ste vspeh našega delovanja — našo vzajemnost. Mar je to pošteno ali krščansko?

3. Proti koncu svolega dopisa trdite, da sva bili prisiljeni zapustiti shod na klic: »Ven ž nima,« kar pa ni res. Res pa je, da niti medve, niti nilže v veči stoječih nič tega klica. Odšli sva s shoda prosto-voljno, ko se je pričelo govoriti o »angeličkih varhih — orožnikih. Zapustili sva shod s triko zavestjo v duši, kako težak je učiteljski stan in kako nevhaležno je de-lo za ljudstvo.

Julka Zalokar Josipina Michelič učiteljica

učiteljica

— Občutno podraženje v Mariboru. Ni bilo še gotovo ali dobi uradništvo za 1. april objavljeni pomoči, že s cene v gostilnah izdatno poskuša. Najpreje se je stalnim gostom prikrajševala kvaliteta, nato še kvantita, zadnjega marca pa o že priši z direktnim podraženjem celo ponekod kar za 8 K, tako da pride navadna hrana z za-jutrem v kruhom na 1800 do 2000 K. Za priproste sobe zahtevajo že čez 1000 K, v načelj slučajih zahtevajo take cene podnajemniki, ki plačujejo za celo stanovanje po 120 do 200 K. Uradnik s sredino plača zmore torej le izključno le še prehrana in stanovanje, za vse druge pot... fine mu ne preostane ničesar. Na oblike niti misili ostane ničesar. Na oblike niti misili ne sme več. Skrini čas bi bil, da se od strani socialnega skrbstva sati v tej glavnici preživljanja izvede po vseh mestih temeljito zasnovano pre-skrbu, kar bo obenem ugodno vplivalo tudi na vse, ki so primorani se prehrevati izven domačegaognjišča.

Raznočnosti.

* Landrujevi otroci hočejo spremeni- niti svoje ime. Pariski uradni list pri- občuje prošnjo Landrujev otrok za spremembu imena. Kakor znano, je dosegla morilčeva žena že med procesom razporočila. Landru je imel štiri otroke, dva sina in dve hčere. Ena hči je poročena, ostali trije otroci po so sedaj pro- sili za spremembu svojega imena.

Dve kozi

z mlekom se prodaja. Selska ulica 48, p. Moste. 2391

Prazna soba

se odda. Vprašati: Mestni trg št. 11. 1. nadst. 2397

Proda se v Rogatcu

šed. uradnika oziroma nemško-italijan. korespondent. Ponudbe pod Intelligent 2360* na upravo Slov. Naroda. 2360.

Ivan Magdič

krojač

se priporoča za spomladansko sezono

Ljubljana, Gleðališka ul. 7.

Iščemo

za svojo tvornico spremnega samostojnega

Izdelovalca deserta

ter

tvorniškega pekarja

ki temeljito pozna izdelovanje peciva,

keksov, piškotov, čajnega peciva itd.

Nastop takoj. Samski ponudniki naj na-

stančne ponudne s sliko pošljejo na

»Ambrožia«, tvornica kandidov, ke-

ks in konzerv d. d. v. Belčeketu,

2401

Zahvala.

Vizitke in kuverte

priporoča

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja in

sožalja ob prebridi izgubi na-

še predobre sopoge, oz. mate-

re, stare materje in tače, gospe

trgovin.

Žaljuči rodbini:

Šeme - Röhl.

2398

2399

2400

2401

2402

2403

2404

2405

2406

2407

2408

2409

2410

Sprejme se stavni polir

ter več delovih zidarjev za izkrajši nastop pri stavbnem podjetju And. Černe, Linhartova ul. 9. 2359

Stanovanjn in hrano

Mesa gospodinjska primarji rodbini. Ponudbe pod "Mesa 2390" na upravo Slov. Naroda.

2390

Gospodična

z vedelino pišarniško prakso te pomočne službe tudi kot vzgojiteljica. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod "Primerne službe/2389", 2389

2389

Fiat

Wien - Turin

Fiat

AUTOMOBILI

Glavne zastopstve

O. ŽUŽEK, Ljubljana,
Sodna ulica 11 Telefon interurb. 461

imc nekaj prvovrstnih osebnih avtomobilov svetovno znane, priljubljene Type "IC" 9/24 PS po originalnih tovarniških cenah promptno oddati. 2329

Modna trgovina**A. Šinković nasled. R. Soss**

Ljubljana, Mestni trg 19.

**CENE ZNATNO
ZNIŽANE**

Perilo — Pletenine
Rokavice, nogavice
Bluze, spod. krila,
predpasniki
Svila i. t. d.

Vabilo na**XXII. redni občni zbor****delničarjev „Ljubljanske kreditne banke“ v Ljubljani,**

ki bo dne 24. aprila 1922. ob desetih v sezni dverani mestnega magistrata v Ljubljani s sledenjem:

DNEVNIM REDOM:

- 1.) Nagovor predsednika.
- 2.) Porocilo upravnega sveta o poslovnem letu 1921 in predložitev letne bilance k 31. decembru 1921.
- 3.) Porocilo nadzorstvenega sveta.
- 4.) Odobritev bilance za leto 1921 in sklepanje o predlogu upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička.
- 5.) Predlog upravnega sveta o eventualni povišbi delniške glavnice in dotočni spremembi pravil.
- 6.) Dopolnilna volitev v upravni svet.
- 7.) Volitev nadzorstvenega sveta.
- 8.) Slučajni predlogi.

Opomba: Občnega zbora se smejo v smislu § 13. pravil udeležiti tisti delničarji, ki polože vsaj osem dni pred zborovanjem pri centralni banke v Ljubljani ali njenih podružnicah v Brežicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Novem Sadu, Ptiju, Sarajevu, Splitu ali Trstu oziroma Hrvatski slavonski zemaljski hipotekarni banki v Zagrebu, vsaj deset delnie.

V Ljubljani, dne 27. marca 1922.

Upravni svet.

Jugoslovánska Union - banka

preje Mariborska eskomptna banka, ustanovljena leta 1872.

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec in Škofja Loka.

Kupijo se

4 travozne, 24-26 profli 5-60-6m dolge. Ponudbe na Cepič, Ljubljana, Dunajska c. 41 ali Maribor, Vrbanova 12. 2383

U svrhu pouka

srbohrvaščine ne lăže gospodinjska za konverzacijo. Ponudbe pod "Musikalni 26-2375" na upravo Slov. Naroda. 2385

Postelj ali sofa

se lăže. Ponudbe na uprav. Slovenskega Naroda pod "Musikalni 2376".

Iščem mesto

skladničevalna ali kaj siščega v Ljubljani. Imam dveletno samostojno prakso z najboljšim spričevanjem ter sem popolnoma več slovenščine in nemščine. Dopisi pod "Skladniček/2367" na upr. Slov. Naroda. 2257

Primerne službe

lăže uradnika v deževju, bivja učitelj, ki govorji srbohrvaščiko, slovenščino in nemščico, pri obitelji ostroma v kakem kopališčku ali letovišču. — Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2042

Kupi se takoj

dobro ohranjen šonaki zaklopil štavček storjalca osiroma se zamenja z moškim. Ponudbe na "poštni predaj, 110" Ljubljana. 2006

Uradnik

z višjo izobražbo in vedelino prakso lăže mesta v denarnem ali trgovskem podjetju. Reflekira se na mesta samo v Ljubljani. Ponudbe pod "Vesten 200 2304" na upravo Slov. Nar. 2304

Vreče

pred vsem male vojske, kupi vsako množino **Sever & Komp.**, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 2253

Sprejme se takoj

ali po dogovoru pridobi poštova in zanesljiva kuharica k trgovini Ravnatom se sprejme hišna za vsa domača dela. Ponudbe pod "D-2298" na upravo Slov. Naroda. 2203

Gradbenega tehniku

malo silo, lăže za čim prejšnji nastop. Ponudbe s spričevali in naznako plače na E. Gelti, gradjevanje poduzetništvo, Vukovar. 2258

Iščem izvajenega ključavnica

v stavbi stroki, kateri bi bil zmožen voditi večjo ključavničarsko delavnico. Ponudbe pod "Ključavnica 2218" na upravo Slov. Naroda. 2218

KLET

ali skladilke za viso se lăže proti najemnini. Ponudbe pod "Klet 2244" na upravo Slov. Naroda. 2244

Proda se

dobro ohraneno žansko kolo. Poizve se v Novem Vodmatu, Družinska ulica št. 48. 2306

Vrtnarskega domočnika

za zelenjadrat sprejme takoj državno zdravilišče v Topolščici. Stanovanje in hrana v zavodu. Plača po dogovoru. 2277

Proda se

več dobre ohranene žanske oblike. Strelička ulica 32, I. 2278

Prodaja

Prodajo se radi premembre obratovanja razven mnogih drugih, tako dobri ohranjenih predmetov posebno: ca. 20 zračnih lop., ca. 40 postelj., ca. 50 posteljnjakov, ca. 40 visokih omer., ca. 15 kanapej., ca. 80 omar s predaji, ca. 25 stolov, naslanjačev, ca. 35 nočnih omarjev, ca. 20 umivalnih miz. — Stoli in mize. — Oprava se odda loko Bled proti takojšnjemu plačilu in odpravi. Ponudbe do 15. aprila t. i. na Solčno zdravilišče Rikli na Bledu. 2345

Abadie

cigaretni papir in stročnice. Glavna zaloga in samoprodaja A. Lampret, Ljubljana, Nunčka ul. 10. 1434

Avto

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa popravila in vožnje. Le prvočasno blago in delo po solidnih cenah nudi Jug-Auto d. o. o. v Ljubljani. 2319

Upla za provleko divanov in drugega

politične v veliki izberi, dalle razlikne plante in jote za tapetnike, l. t. d. priporta tvrdka

A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mostni trg 10.

Korespondentinja

vezni stenografski in strojepisja ter slovenskega, nemškega in še drugih jezikov. Ponudbe pod "Služba 385-588-2381" na upravo Slov. Naroda. 2331

Prodajalka

izvija ali vezilka na stroj se sprejme v trgovino Izven Ljubljane. Ponudbe pod "Samostojna mot 2852" na upravo Slov. Naroda. 2352

Jšče se mlinar

za vodni mlini, obenem sposoben klešati kamenc in obvljati divene popravke. Ponudbe na **Bernard Ružičč**, Stolac, Hercegovina. 1729

Dva kleparska pomočnika

sprejmem takoj v službo. Hranila in stanovanja doma. **Josip Nutter**, kleparski mojster, Kocjevje. 2316

Stružnica

na nego se kupi. Pismene ponudbe pod "Stružnica 2827" na upravo Slov. Naroda. 2327

Lepo ohranjena maslnica

se radi selitve proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2339

Proda se

po ugodni ceni **skobelnik** (stroj za frezo, Fräsmaschine). Ogleda se v mehanični delavnici, Hrenova ul. 17. 2308

Na prodaj

v Slov. Bistrici.

Hrila skoraj nova. V hiši gostilna in mesnica, Hlevi, ledenična, vrt., okoli 4 orele obdelane zemlje. Nadalje vila s tremi vrtovi, sadovniki, dva in pol orele zemlje. Pod vila kleti, sposobne za vinško trgovino na debelo, se proda posamezno, ali skupno. Kupet naj se obreje na g. R. Feigl v Slov. Bistrici. 2341

Gumene cijevi za prskanje loze

(gumaste cevi za škopljene trte)

kao i druge potrepštine od gume, veliko skladiste, tvorničke cijene, nudja itd.

Vladimir Mandukić i drug

stovarište tvornice Vereinigte Gummiwarenfabriken Harburg - Wien, vorm Menier — J. N.

Reithoffer, Wimpassing, Zagreb, Berislaviceva ulica 11.

Samo na veliko.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, Šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska

podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za ilvarne in domačo

uporabo, kovački premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Nunčka ulica 12.

Raznašalka**za Spodnjo Šiško**

se sprejme takoj za "Slov. Narod".

Dežni plastični iz gume ter impregnirani, raglanti, blago

za pelarinu iz velblodove dlake, angleško (Hommes-punes) in češko zekuo v največji izberi, poseržanki,

modne in športne oblike lastnega izdelka in po naj-

novejših krovih. Športne čepice, kravate samoveznice, pe-

riko itd. vedno v zalogi pri tvrdki

DRAGO SCHWAB

manufaktura, meda in konfekcija

LJUBLJANA

Pod Narodno kavarno.

Dvorni trg št. 3.

NB: Na željo se izdelujejo vsakovrsne oblike točno in solidno v lastnem modnem salonu ali pa se oddaja posamezno blago, podloga in druge krojake potrebuje.

„Vulkanizacija“

oddelek tvornice „Vulkan“ v Kranju naznanja

pričetek obratovanja

Oddelek je opremljen z najnovejšimi stroji in aparati pod vod-

stvom prvočasnega strokovnjaka.

V popravilo sprejema auto-plašče in zračnike. Izvršujejo se vsakovrsne reparature, pri katerih se rabi kval